

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Ympäristöraportti

2025

Johdanto

Tämän ympäristöraportin tarkoituksena on tuoda esiin hyvinvointialueen toimintaan liittyviä ympäristöasioita sekä koota tietoa energiankulutuksesta ja jätemääristä.

Raportissa on tehty tiettyjä rajoituksia. Koska yli 60 % toiminnan pinta-alasta on vuokrattuja tiloja, ympäristötietojen saatavuus on rajallista. Yksi tulevien vuosien tavoitteista on parantaa tiedonkeruuta asteittain yhteistyössä vuokranantajien kanssa.

Ympäristövastuu hyvinvointialueen toiminnassa

Hyvinvointialueen perus- ja tukitoiminnot käyttävät energiaa, vettä, materiaaleja ja kemikaaleja sekä tuottavat jätettä. Hyvinvointialue tekee myös suuren määrän erilaisia hankintoja, jotka vaikuttavat toiminnasta aiheutuviin ympäristövaikutuksiin. Hyvinvointialueen toiminnassa ympäristövastuu tarkoittaa ympäristöystävällisen toiminnan edistämistä, toiminnasta aiheutuvien ympäristövaikutusten vähentämistä, energiansäästön edistämistä sekä ympäristölainsäädännön ja muiden säännösten huomioimista toiminnassa.

Hyvinvointialue osallistuu EU-rahoitteiseen Kestävä ja osaava sote -hankkeeseen yhdessä Varsinais-Suomen hyvinvointialueen ja Yrkeshögskolan Novian kanssa. Hanke noudattaa Uusiutuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelmaa ja erityistavoitetta 4.2 ”Uusia taitoja työelämään” painopisteessä 4: ”Työllistyvä, osaava ja osallistava Suomi”. Hanke kestää 31.12.2026 saakka.

Hankkeen tavoitteena on rakentaa hyvinvointialueen työntekijöille kestävän kehityksen koulutusmalli ja siten lisätä kestävän kehityksen koulutettujen asiantuntijoiden ja esimiesten määrää. Rakennettava koulutus koostuu kaikille sisällöltään samansisältöisestä kestävän kehityksen peruskoulutuksesta sekä työyksikön luonteen ja erityistarpeiden mukaisesta täydennyskoulutuksesta. Tavoitteena on myös kartoittaa henkilöstön osaamistaso ja tarpeet kestävässä kehityksessä sekä testata kehitettyä koulutusmallia pilotilla. Hankkeessa kehitetty kaksikielinen kestävän kehityksen koulutus voidaan toteuttaa joko kokonaan verkko-opintoina tai hybridiopintoina. Ensimmäiset koulutukset pidettiin vuonna 2025.

Jotta pysymme ajan tasalla ja olemme valmiita kehittämään omaa toimintaamme, on olennaista, että seuraamme ja osallistumme kestävän kehityksen keskusteluun ja kehitystyöhön valtakunnallisessa sosiaali- ja terveydenhuollossa. Siksi osallistumme aktiivisesti erilaisiin foorumeihin yhdessä muiden hyvinvointialueiden kanssa; esimerkiksi Maakuntien tilakeskus Oy:n ja Suomen Sairaalatekniikan yhdistyksen kanssa.

Tässä raportissa esitetään vuodelta 2025 saatavilla olevat tiedot. Suurimmat volyymit tulevat Vaasan keskussairaalaan. Tämä on luonnollinen seuraus siitä, että keskussairaalan osuus hyvinvointialueen toimitilojen kokonaispinta-alasta on noin 30 %.

Sähkön, lämpöenergian ja veden kulutus

Sähköenergian kulutus on nyt saatavilla koko hyvinvointialueelta. Tämä koskee toimitiloja, joissa vastaamme sähkö sopimuksesta itse. Aurinkopaneelilla tuotettiin 53171 kWh vuonna 2025, mikä on noin 2,7‰ kokonaiskulutuksesta. Hankittava sähköenergia on niin sanottua vihreää sähköä.

Ilmoitettu lämpöenergia koskee Vaasan keskussairaalaan ja Huutoniemen alueelle toimitettua kaukolämpöä.

TAULUKKO 1: SÄHKÖN JA LÄMMÖN KULUTUS

Sähkön ja lämmön kulutus	2023	2024	2025
Lämpöenergia			
MWh, mitattu	26 509	22 116	20 337
kWh/m ³	59,07	49,28	45,31
MWh, normeerattu	26 276	23 190	23 567
kWh/m ³ , normeerattu	58,55	51,67	52,51
Sähköenergia			
kWh, mitattu	17 896 175	20 239 921*	19 714 870*

*Kaikki hyvinvointialueen sähkö sopimukset

Vedenkulutus

Vaasan keskussairaalan vedenkulutus vuonna 2025 oli 49375 m³. Tämä vastaa noin 83 l/min. Vähennystä edellisvuosiin verrattuna on 12 %. Vedenkäyttö ja hygienia kulkevat käsi kädessä, joten käytön vähentäminen on haastavaa. Korjausrakentamisessa ja uudisrakentamisessa pyritään ratkaisuihin, jotka kuluttavat vähemmän vettä.

Tilastot jätemääristä

Luvut raportoidaan kilpailutettujen palveluntuottajien järjestelmistä. Määrät ilmoitetaan jätetonneina.

TAULUKKO 2: JÄTEMÄÄRÄT, TONNIA/VUOSI

Jätelaji	2023 (tonnia)	2024 (tonnia)	2025 (tonnia)
Polttokelpoinen jäte	448,201	458	432,3
Biojäte	37,63	81,55	109,5
Rakennusjäte	6,58	3,32	0,4
Tietosuoja-aineisto	23,47	31,17	25,19
Puu	29,94	15,28	37,8
Puutarhajäte	20,16	24,66	22,32
Metalli	5,02	20,29	34
Muovi	6,34	0,81	1,95
Lajittelematon		3,84	15,1
Lasi	2,11	6,06	7,24
Pahvi	0,57	48,21	64,85
Paperi	18,05	5,39	2,845
Loppujäte	24,04	3,76	739
Imujäte (liete/rasva)	223,36	190,45	214,3
Vaarallinen jäte	40,47	68,29	75,7

Lähde: Remeo, Eko-kuljetus, Lassila&Tikanoja, Stena confidential

Paperin kulutus

Kopiopaperin kulutus arvioidaan ostetun määrän mukaan. Paperiton työympäristö on hyvinvointialueella pitkän aikavälin tavoite. Ostettu kopiopaperi on FSC-sertifioitua. Taulukosta 3 käy ilmi, että paperinkulutus laskee selvästi. Siinä on lähes 30 %:n prosentin lasku kahden viimeksi kuluneen vuoden aikana.

TAULUKKO 3: KOPIOPAPERIN KULUTUS

	2023	2024	2025
Arkkia, A4, kpl	8 572 500	7 292 500	7 005 000
Arkkia/työntekijä, kpl	992	839	829

Kevyen polttoöljyn ja ajoneuvojen polttoaineen kulutus

Hyvinvointialue käyttää kevyttä polttoöljyä keskussairaalan höyrykattiloissa ja joidenkin kiinteistöjen lämmityksenä. Pitkällä aikavälillä tavoitteenamme on siirtyä pois öljystä kiinteistöjemme lämmönlähteenä kansallisten tavoitteiden mukaisesti.

TAULUKKO 4: OSTETTU KEVYT POLTTOÖLJY

Kevyt polttoöljy	2023	2024	2025
Litroja	360 000	188 000	331 141

Hyvinvointialue hallinnoi noin 450 ajoneuvoa, kuten ambulansseja, pelastusajoneuvoja, henkilöautoja, moottorikelkkoja, veneitä ja mönkijöitä. Yhteenveto polttoainemääristä on taulukossa 5.

TAULUKKO 5: AJONEUVOJEN POLTTOAINEEN KULUTUS VUONNA 2025

Polttoaine 2025	E95	E98	Diesel
Litroja	289 282	8474	492 687

Lähde: Neste, St1, Abc

Sähköautojen käyttöä kehitetään hyvinvointialueella edelleen. Ajoneuvokalustoa uusittaessa arvioidaan aina ajoneuvon energialähde.